

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
İcra İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 86420598-370/9670

11.10.2023

Konu : Yabancı Paraların Haczi ve Muhafazası

GAZİANTEP İCRA DAİRELERİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : (a) 18.07.2023 tarihli ve 2023/1205 sayılı yazınız.

(b) Mevzuat Genel Müdürlüğü'nün 11.09.2023 tarihli ve 4341 sayılı yazısı.

(c) Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 31.08.2023 tarihli ve 4468 sayılı yazısı.

İlgi (a) sayılı yazınıza ekli Gaziantep İcra Dairesi'nin 18.07.2023 tarihli ve 2023/13921 muhabere sayılı yazıları ile, İİK'nın 9'uncu ve 88'inci maddesi gereğince icra dairelerince haczedilen kıymetli evrak ve paraların istihkak iddiası olsa dahi el konularak muhafaza edilmesi gerektiği, bu kapsamda haciz mahallinde haczedilen yabancı ülkelere ait paraların haczinde ve icra dairesinde muhafazasında yapılacak işlemlere esas olmak üzere görüş talebinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun (İİK) "*Paranın ödenmesi ve değerli eşyanın muhafazası*" başlıklı 9'uncu maddesinde "*İcra ve iflas dairelerine yapılacak her türlü nakdî ödeme, Adalet Bakanlığı tarafından uygun görülecek bankalarda icra ve iflas dairesi adına açılan hesaba yapılır. Haciz sırasında, borçlu veya üçüncü kişiler tarafından yapılan ödeme nedeniyle tahsil edilen paralar, en geç tahsilatın yapıldığı günü takip eden ilk iş günü çalışma saati sonuna kadar banka hesabına yatırılmak üzere icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.*

İcra ve iflas dairelerince yapılması gereken her türlü nakdî ödeme, ilgisinin gösterdiği banka hesabına aktarılmak üzere, icra müdürü tarafından resen bankaya verilecek talimat gereği yapılır. Talimat, paranın icra ve iflas dairesi hesabına yatırılmasını takip eden en geç üç iş günü sonuna kadar verilir.

İcra ve iflas daireleri aldıkları kıymetli evrak ve değerli şeyleri kasalarında, zorunlu hâllerde ise kiralanacak banka kasalarında muhafaza ederler." hükmüne,

İİK'nın "*Mahcuz malları muhafaza tedbirleri*" başlıklı 88'inci maddesinde "*Haczolunan paraları, banknotları, hamiline ait senetleri, poliçeler ve sair cirosu kabil senetler ile altın, gümüş ve diğer kıymetli şeyleri icra dairesi muhafaza eder.*

Diğer taşınır mallar, masrafi peşinen alacaklıdan alınarak muhafaza altına alınır.." hükmüne yer verilmiştir.

11.04.2005 tarihli ve 25783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İcra ve İflâs Kanunu Yönetmeliği'nin "*Kıymetli evrak ve değerli şeylerin kaydı*" başlıklı 8'inci maddesinde ise "*Kıymetli evrak ve değerli şeylerin kaydı; icra ve iflâs dairesince alınan yabancı para, kıymetli evrak ve altın, gümüş gibi değerli şeylerin işlendiği kayıttır. Kıymetli evrak, yabancı para ve altın, gümüş gibi değerli şeylerin alındığına ilişkin 38 inci maddedeki örneğine uygun makbuz düzenlenir. Bu kayıt; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, verilen makbuzun tarih ve numarası, kıymetli evrakin ve değerli şeyin cinsi ve niteliği, sahibinin adı ve soyadı, değerli şeyin takdir edilen kıymeti, satılmış veya paraya çevrilmişse bedeli, kasa kaydındaki tahsilât tarihi ve numarası, aynen iade olunmuşsa iade tarihi, iade alanın adı, soyadı ve imzası, nerede saklandığı ve düşünceler sütunlarını içerir.*

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

İcra ve İflâs Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca icra dairesinde muhafazası gereken haczedilen kıymetli evrak ve değerli şeylerin de kaydedilmesi zorunludur." düzenlemesine,

Aynı Yönetmelik'in "Para ve değerli şeylerin tevdi edileceği bankalar" başlıklı 92'nci maddesinde "İcra ve İflas Kanunu uyarınca, icra ve iflâs daireleri aldıkları parayı ve değerli şeyleri icra ve iflâs dairelerinin bulunduğu yerler de gözönünde tutularak, ülke çapında teşkilâtlanmış bankalardan Adalet Bakanlığınca uygun görülenlere tevdi ederler.

Bakanlığın izni alınmadıkça, vadeli hesap açtırılmayacağı gibi tahvil de alınamaz.

İcra ve iflâs dairelerine yapılacak her türlü nakdî ödeme, Adalet Bakanlığı tarafından uygun görülecek bankalarda icra ve iflâs dairesi adına açılan hesaba yapılır.

Haciz sırasında, borçlu veya üçüncü kişiler tarafından yapılan ödeme nedeniyle tahsil edilen paralar, en geç tahsilâtın yapıldığı günü takip eden ilk iş günü çalışma saati sonuna kadar banka hesabına yatırılmak üzere icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.

İcra ve iflâs dairelerince yapılması gereken her türlü nakdî ödeme, ilgisinin gösterdiği banka hesabına aktarılmak üzere, icra müdürü tarafından resen bankaya verilecek talimat gereği yapılır. Talimat, paranın icra ve iflâs dairesi hesabına yatırılmasını takip eden en geç üç iş günü sonuna kadar verilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerinin incelenmesinde; icra dairelerinin aldıkları kıymetli evrak ve değerli şeyleri kasalarında, zorunlu hâllerde ise kiralanacak banka kasasında muhafaza edeceğinin düzenleme altına alındığı anlaşılmaktadır. İstihkak iddiasında bulunulması, ihtiyati tedbirin söz konusu olması veya benzeri durumlarda yabancı paranın muhafazasının farklı uygulamaya tabi tutulacağı yönünde bir düzenleme bulunmamaktadır.

Bu itibarla, kıymetli eşya mahiyetinde olan yabancı paranın haczedilerek teslim alınması ve haczedilen yabancı para üzerinde istihkak iddiasında bulunulması hâlinde;

İcra dairesince denetime elverişli olacak şekilde kıymetli evrak ve değerli şeylerin kaydına işlenmesi ile kıymetli evrak ve değerli şeylerin alındı makbuzu düzenlenmesinin,

Kayıtlara işlenmesi sonrasında yabancı paranın kasada veya bankada açılacak vadesiz hesapta muhafazasının sağlanmasının,

Uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Yabancı para üzerinde istihkak iddiasında bulunulması hâlinde bu paranın milli para birimine çevrilmesini düzenleyen veya izin veren herhangi bir mevzuat hükmü bulunmadığından, istihkak prosedürü sonuçlanıncaya kadar yabancı paranın yukarıdaki ilkeler çerçevesinde muhafaza edilmesinin uygun olacağı, denetiminin ilgili kayıtlar üzerinden gerçekleştirilmesinin mümkün olması nedeni ile dedenetim dışı kalma kaygısıyla yabancı paranın milli paraya çevrilip emanet para kasa kaydına dahil edilmesine ihtiyaç bulunmadığı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesi ile görüş yazımızın yargı çevrenizde bulunan icra dairelerine duyurulmasını rica ederim.

Yusuf ARAPOĞLU

Hâkim

Bakan a.

Başkan

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.